

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' l-24 ta' April, 2009

Citazzjoni Numru. 334/2005

A B

-vs-

C D B nee E

Il-Qorti;

Rat iċ-ċitazzjoni ppreżentata fit-12 ta' Ottubru 2005 li permezz tagħha l-attur espona bir-rispett:

Illi fis-7 ta' Settembru 1999, il-partijiet A B u C D nee E żżewwġu fir-Registru Pubbliku, il-Belt Valletta, u n-numru ta' l-Att taż-Żwieġ huwa ____/____ – Dok A.

Illi dan iż-żwieġ huwa null għaliex il-kunsens ta' l-attur inkiseb b'qerq da parti tal-konvenuta, li qabel iż-żwieġ uriet lill-attur li kellha karattru kompletament kontrastanti għal dak li hi bdiet turih matul iż-żwieġ, u dan skond l-Artikolu 19 (1)(c) tal-Kapitolu 255, ta' l-Att Dwar iż-Żwieġ.

Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, il-kunsens tal-konvenuta kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa u fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha skond l-Artikolu 19(1)(d) tal-Kapitolu 255, ta' l-Att Dwar iż-Żwieġ.

Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, il-kunsens tal-konvenuta kien marbut ma' kundizzjoni li tirreferi għall-futur, ossia illi takkwista ċ-ċittadinanza Maltija, u dan skond l-Artikolu 19(1)(g) tal-Kapitolu 255, ta' l-Att Dwar iż-Żwieġ.

Tgħid il-konvenuta għaliex din l-Onorabbli Qorti m'għandhiex tiddikjara illi ż-żwieġ ċivili ċcelebrat fis-7 ta' Settembru 1999 huwa null u bla effett għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi.

Bl-ispejjeż u bl-ingunzjoni tal-konvenuta għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Tirrileva li l-konvenuta ġiet notifikata b'kopja taċ-ċitazzjoni bl-ilsien Inġliż;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuta (redatta bl-ingliż), ipprezentata fil-15 ta' Settembru 2006 li permezz tagħha esponiet:

1. Primarily, and without prejudice to other pleas being raised hereunder, that the name of the defendant, as stated in the writ, is wrong, for defendant married in a civil ceremony A B, the plaintiff, on the 7th September, 1999. Defendant immediately adopted and assumed publicly and lawfully the surname "B", was known from the outset as C B, has a Malta Identity Card No – _____, and a Maltese Passport No. _____ in the name of "C B". The writ filed in Court and served on defendant, in so far as her name is concerned, is legally wrong. Quod nullam est, nullum producit effectum.

2. Without prejudice to the foregoing, the claims and facts relating to merits of the case as stated in the writ are false and wrong.

3. When defendant, then living in Latvia, initially wrote to plaintiff, he replied to her and then visited that country and stayed in a hotel. Plaintiff then wrote to defendant again, and for a second time went to Latvia, and asked her to travel again to Malta together with her two children. They travelled by coach to Poland, and after by plane to Frankfurt, Germany, and Malta, all that plaintiff's expense.

4. Defendant brought with her to Malta her two children, F and G, from a previous marriage; divorce proceedings were pending; they were finalised 5 months after her arrival in Malta. Then both parties were joined in marriage. Defendant and her two children started living in the upper floor of plaintiff's house, in which plaintiff also lived in the ground floor with his sick mother.

5. Initially, for a few months, plaintiff shared the upper floor 4/5/6 times per month. Afterwards he never shared the upper floor, nor did defendant share the ground floor.

6. Plaintiff helped financially defendant, very sparingly, during the first six months, and afterwards practically never. Defendant had to work to make both ends meet, for plaintiff never provided food or other necessary items.

7. After plaintiff's mother died, he needed an operation. Defendant continuously insisted with him to undergo such operation, which was carried out only after 7 months.

8. Defendant never acted, in her relations with her present husband, in a wrong or unfriendly manner, as she always tried her best to help him.

Kopja Informali ta' Sentenza

9. Defendant obtained her Malta identity card and her Maltese Passport with the approval and consent of plaintiff, and she has even been granted the right to vote.

10. Defendant's son, F, used to help plaintiff in a shop. Plaintiff adopted legally F, who had lived with plaintiff.

11. Defendant states categorically and unreservedly that when both parties met in Latvia and before they travelled to Malta, she never even mentioned Maltese nationality, and plaintiff's claim in this regard is false.

12. About 2 years ago, plaintiff arranged to bring over from Russia a child, H, who is now 11 years old. He visited Malta about 5 times, and came last to Malta in April 2005, remained here and lives with plaintiff, who is considering to adopt him.

13. With reservation to other pleas that can be raised according to law.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-konvenuta u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali kompriżi l-verbali tas-seduti li saru quddiem l-assistent ġudizzjarju Dr Elena Naudi Depasquale.

Rat l-affidavits tal-partijiet u semgħethom ukoll in kontro-eżami;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Rat il-verbal tas-seduta tal-20 ta' Frar 2009 illi permezz tiegħu il-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fis-7 ta' Settembru 1999 a bażi ta' l-artiklu 19 (1) (c) (d) u (g) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenuta qed tikkontesta t-talba; u kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin: *“F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn m'aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kollizzjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju.”* (“**Anna Tonna vs Alexander Tonna**” deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikoli ċitati mill-attur jirrigwardaw:

19 (1) (c) – kunsens miksub b'qerq dwar il-kwalita' ta' parti;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha mpossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (g) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'kondizzjoni li tirreferi għall-futur;

Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża “**Joseph Zammit vs Bernardette Zammit**” (27 ta' Jannar, 2006):

“Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u ċioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover

assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijiet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioè' li ż-żwieġ huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha mpossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha mpossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ.

Rigward id-disposizzjoni kontenuta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi biex dan id-difett ikun jirriżulta jkun jeħtieġ li jiġi ppruvat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument ta' l-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun esklużiet iż-żwieġ innifsu jew esklużiet element essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taz-żwieġ u din l-esklużjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-disposizzjoni tirravviża sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi enfasizzat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibbiltà bejn dawn iż-żewġ kawżali toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċità li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti filwaqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapaċità intelletwali, proprju l-att pożittiv tal-volonta' li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali. ”

Fil-kawża “**Nicholas Agius vs Rita Agius**” (25 ta' Mejju, 1995) intqal illi: “*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew a dirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kuncett ġuridiku intrinsikament marbut*

mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ." F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi "**Angela Spiteri vs Joseph Spiteri**" (4 ta' Novembru, 1994), "**Robert Attard vs Josephine Attard**" (18 ta' Ottubru, 1995) u "**Janet Portelli vs Victor Portelli**" (14 ta' Awissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet "**Mario Mizzi vs Maris Mizzi**" (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti ta' l-Appell ukoll qalet li: "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi nterni li jkunu neħnew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Fir-rigward tas-sub-inciż (c) il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fil-kawża "**Mary Farrugia vs Joseph Farrugia**" (13 ta' Marzu 1995) qalet illi: "*Biex tissussisti s-sitwazzjoni ravvistata fil-paragrafu in kwistjoni jridu jikkonkorru erba' affarijiet;*

1. *Il-qerq ipperpetrat bil-hsieb li jikseb il-kunsens tal-parti;*
2. *Li l-qerq ikun inċida fuq il-kunsens tal-parti;*
3. *Li l-qerq ikun jirrigwardja xi kwalita' tal-parti l-oħra; u*
4. *Li din il-kwalita' tista' mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa,*

L-attur ipprezenta affidavit a fol 46 tal-proċess fejn spjega illi huwa ltaqa' mal-konvenuta *tramite* agenzija matrimonjali fl-1998; hija qaltli li kienet tgħix separata minn ma' żewġha illi kien marid mentalment, iżda kellha bżonn għajnuna finanzjarja biex tottjeni d-divorzju minnu. Huwa jgħid li għenja finanzjarjament u anke ħallsilha l-passaġġ biex tiġi Malta. Beda jħallas għall-edukazzjoni ta' wliedha. F'xi żmien anke ġiet omm il-konvenuta tgħix magħhom f'Malta. Mill-ewwel il-konvenuta bdiet toħroġ u

tħallih waħdu ma' wliedha. Ftit xhur wara ż-żwieġ qaltlu li ma kellhiex kuragg tgħid lil żewġha (li ġie Malta) li riedet titilqu. Binha baqa' jgħix miegħu u l-konvenuta telqet ma' bintha. Madankollu ftit wara żewġha telaq lura l-Latvja għaliex ma setax ikompli jħallas kera u l-konvenuta telqet miegħu. Meta ġiet lura laqagħha lura u beda l-proċeduri biex jadotta lil binha F. Biss il-konvenuta waqqfet kollox u qalet lill-awtoritajiet Maltin li riedet biss tadotta tarbija. Skond l-attur, il-konvenuta qarrqet bih għaliex baqgħet tgħix qisha xebba u żżewġitu biss biex tottjeni ċ-ċittadinanza Maltija.

Il-konvenuta kkonfermat li ma xtaqitx li jadottaw lil F għax kien ġia' mfarfar. Tiċħad li l-attur ta l-flus anzi tgħid li hu bniedem interessat. Bintha G xehdet (fol. 171) illi l-konvenuta u hi għexu ma' missierha meta dan kien Malta anke fil-Latvja. Tgħid li kemm ilhom Malta ommha ffrekwentat irġiel oħra apparti l-attur.

Il-Qorti peress li kellha okkażjoni tara u tisma' l-partijiet jixhdu tħossha konvinta li l-konvenuta kellha biss l-għan li tigi tgħix Malta u tottjeni l-permessi neċessarji biex tibqa' tgħix hawnhekk. L-attur seta' kien *naive* jew inġenwu biex ħaseb li l-konvenuta riedet verament tiffirma familja miegħu. Hija kellha ġia' żewġt itfal u kienet kważi għoxrin sena iżgħar minnu. L-atteġġjament tal-konvenuta li baqgħet tiffrekwenta lil-ex-żewġha anke wara li żżewġet lill-attur tħasseb serjament lill-Qorti jekk fil-fatt l-ewwel żwieġ tagħha ġieffettivament imħassar – iżda din hija kwistjoni estranja għall-mertu ta' din il-kawża. Hemm żgur dubju serju ta' kemm dan l-ex-raġel kien tassew marid mentalment. Il-Qorti hija konvinta, *ai termini* tal-liġi kif spjegata fis-sentenzi ċitati, li jeżistu l-estremi taħt is-sub-inciżi kollha ndikati mill-attur.

Għalhekk il-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ ċelebrat bejn il-partijiet fis-7 ta' Settembru 1999; spejjeż fiċ-ċirkostanzi jkunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----